

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

katedra mezinárodních vztahů IPS UK FSV

Posudek na magisterskou diplomovou práci zpracovanou na katedře mezinárodních vztahů IPS by měl obsahovat Vaše vyjádření k následujícím bodům. Při zpracování posudku můžete použít následující část tohoto souboru, kde vyplníte své hodnocení do jednotlivých polí.

Jméno diplomanta/ky

Alžběta Chmelařová

Název práce

EU's Policy on Ukraine, Influencing Factors

Konzultant/ka práce

Jan Karlas

Oponent/ka práce

Vít Beneš

semestr/rok

2011

počet stran

127

počet znaků

168 682

1. koncepce práce

- i. volba tématu, formulace výzkumné otázky a jejich zdůvodnění; přiměřenost, původnost;
- ii. teoreticko-metodologické ukotvení – výběr a zdůvodnění; metoda zpracování;
- iii. volba zdrojů, kritický rozbor literatury, příp. dalších použitých zdrojů;
- iv. struktura textu (úplnost, správnost a přiměřenost členění, logická provázanost);

- i. Téma je zvoleno dobře, je aktuální a zároveň relativně málo probádané (původní). Výběr tématu je zdůvodněn, je nastíněn empirický problém.
- ii. Z metodologického hlediska hodnotím práci výborně, analýza je systematická a nemám závažnějších připomínek. Akorát bych kritizoval vymezení operacionalizaci konstruktivistické proměnné. Za prvé, „Image“ je příliš vágní a obtížně operacionalizovatelný pojem, za druhé, konstruktivistické teorie (Schimmelfennig), o které se autorka opírá, s proměnnou IMAGE nepracují. Místo IMAGE měla autorka v rámci konstruktivistické hypotézy pracovat s proměnnou NORM COMPLIANCE, a operacionalizovat ji stejně (podobně), jako to dělá Schimmelfennig (viz jeho empirické analýzy v JEPP a v knize z roku 2004), například přes Freedom House index apod. Podle mého názoru se nejedná o (single) case study, ale o srovnávací případovou studii (každé období je vlastně samostatným případem), doplněnou o případové studie na Francii a ČR.
Z teoretického hlediska hodnotím práci průměrně. Výběr a operacionalizace konstruktivistické proměnné („Image“) nevychází z představené teorie. Schimmelfennig pracuje s identitou/sebeidentifikací země (Ukrajiny), její norm compliance, tedy mírou přejímání hodnot a norem EU. Schimmelfennig (a konstruktivisté) nepracuje faktorem „vnímání Evropskou unií (IMAGE)“.
- iii. Schimmelfennig je někde na pomezí (soft) konstruktivismu a racionalismu. V teoretické části měly zaznít i autoři, kteří zůstávají v dané otázce oběma nohama v konstruktivistickém paradigmatu: Sjursen, Fierke s Wienerovou (některé z těchto

modelů jsem diskutoval v mém článku v MV 4/2005). Nicméně využití literatury v samotné analýze považuji za více než dostatečné.

- iv. Struktura textu je výborná, logická. Nicméně struktura práce není čtenáři představena. Struktura, tak jak je popsána v kapitole „metodologie“ (asi odpovídá nějaké starší verzi práce. Aktuální struktura práce je jiná (členění podle období). Jinak členění podle období byl podle mě dobrý krok, je to lepší než původní členění podle proměnných.

2. zpracování tématu (výběr zdrojů pro jednotlivé aspekty zvolené problematiky, interpretace přebíraných poznatků, argumentace, formulace vlastních poznatků, včetně vyvození závěrů, přesnost vyjadřování; příp. práce s daty – úplnost, přesnost, správnost postupů; konformita s projektem);

- výběr sekundárních zdrojů je výborný, autorka je schopná pracovat i se zahraniční literaturou vč. analýz od ukrajinských autorů. Výběr primárních zdrojů je dostatečný, i když občas není jasné, se kterými médii autorka pracovala (případ FR a CZ) a s kým dělala interview (s lidmi z ulice“ na co se jich ptala?)
- práce s daty je dobrá, i když samotná analýza občas místo zkoumání unijních ekonomických zájmů / interdependence EU-Ukrajina (ECONOMY) a unijního vnímání Ukrajiny (IMAGE) degraduje do popisu vývoje U. ekonomiky (Ukrainian economic performance, corruption etc.). Proměnná IMAGE byla v metodologické kapitole operacionalizována jako vnímání Ukrajiny Evropskou unií. Nicméně v příslušných kapitolách autorka až příliš často vychází ze sekundárních zdrojů ukrajinské provenience. Jakkoliv jsou tyto zdroje zajímavé a relevantní, těžko se z nich dá zjistit IMAGE Ukrajiny v EU.

3. standardy vědeckého textu (bibliografie, odkazy, citace);

- ve verzi, kterou jsem dostal, nebyly očíslované stránky.
- citace/odkazy na literaturu jsou OK
- seznam literatury je vcelku OK, ale členění není dobré. Zdroje měly být členěny na sekundární zdroje (literatura) a primární zdroje (dokumenty, novinové články atp.)

4. stylistická a jazyková úroveň textu;

- dobrá

5. formální úplnost výtisku (čestné prohlášení, obsah, resumé, projekt);

- zdá se, že ano

6. dílčí připomínky (pokud nejsou uvedeny jako součást hodnocení výše uvedených aspektů práce); příp. náměty či otázky k obhajobě;

- autorka se neustále (viz úvod a závěr) vymezuje vůči jakémusi „tvrzení EU“, že její

politika je založena na normách („Which factor is stronger and provides us with better explanation of the motives to deepen the level of accession negotiations? The EU claims it is the norms.“). Za prvé, tohle tvrzení není nijak doloženo. Za druhé, názor EU nás nezajímá. Zajímají nás ostatní analýzy na dané téma. Co tím chci říci, autorka by neměla výsledky své analýzy konfrontovat s nějakým „tvrzením EU“, ale s jinými empirickými analýzami, které se podobně jako autorka snaží nabídnout „explanation of the motives to deepen the level of accession negotiations“. Viz třeba Schimmelfennig, který v práci figuruje pouze jako teoretik. Výsledky jeho empirické analýzy (na případech zemí SVE či Turecka) nejsou diskutovány a konfrontovány. To je velká škoda. Nicméně aby bylo možné výsledky této analýzy srovnávat s výsledky Schimmelfenniga, je potřeba, aby autorka operacionalizovala proměnné stejným (podobným) způsobem jako Schimmelfennig.

7. celkové hodnocení (práce ne/odpovídá požadavkům kladeným na DP; ne/doporučení práce k obhajobě; nejsilnější, příp. nejslabší stránky práce; příp. doporučení na zvláštní ocenění [pochvala děkana za vynikající DP]);

- práce určitě odpovídá požadavkům kladeným na DP, přes veškeré moje komentáře ji považuji za nadprůměrně kvalitní. Po odstranění zmíněných (drobných) nedostatků doporučuji zkusit práci publikovat.

8. navrhovaná klasifikace.

VÝBORNĚ

datum

podpis

13.6.2011

U. Benes